

▶ Alueraporttien yhteenveto Kevät 2007

ALUERAPORTTIEN YHTEENVETO

Suhdannenäkymät

Pk-yritysten suhdannenäkymät lähimmän vuoden aikana ovat kaikilla tutkimusalueilla saldolukujen¹ mukaan positiivisia (koko maan saldoluku +34). Alueittain tarkasteltuna parhaat suhdannenäkymät ovat Pääkaupunkiseudulla (47 %), Keski-Pohjanmaalla (43 %), Lapissa (40 %) ja Pirkanmaalla (39 %). Suhdannenäkymät ovat puolestaan heikoimmat Kanta-Hämeessä (19 %), Pohjois-Karjalassa (20 %) ja Etelä-Savossa (25 %). Yleiset suhdannenäkymät ovat parantuneet viime syksyn tilanteesta eniten Pääkaupunkiseudun, Keski-Pohjanmaan ja Pohjois-Savon alueilla sijaitsevissa pk-yrityksissä. Yleiset suhdannenäkymät ovat heikentyneet eniten viime syksyn tilanteesta Kanta-Hämeen, Keski-Suomen ja Etelä-Savon pk-yrityksissä.

Osatekijöittäin tarkasteltuna suhdannenäkymät koko maassa ovat lähimmän vuoden aikana positiivisia lähes kaikilla alueilla. Alla olevaan taulukkoon on koottu yhteenveto suhdannenäkymien saldoluista alueittain.

Taulukko 1: Suhdannenäkymät osatekijöittäin seuraavan vuoden kuluttua

SUHDANNENÄKYMÄT OSATEKIJÖITTÄIN	Liikevaihto	Henkilökunnan määrä	Investointien arvo	Viennin arvo	Tuonnin arvo	Tuotanto- kustannukset	Yrityksen kannattavuus	Vakavaraisuus	Tuotekehitys- panostukset	Saldoluvut
										Jakso 1/2007
ALUE										
Helsinki	48	21	0	8	14	30	37	36	21	
Pääkaupunkiseutu (pl. Hki)	61	17	11	24	19	29	51	53	25	
Uusimaa	55	17	4	13	17	40	36	45	22	
Varsinais-Suomi	50	25	9	16	14	37	25	37	19	
Satakunta	49	16	14	14	8	40	27	40	20	
Kanta-Häme	39	10	7	-1	-1	24	21	25	6	
Päijät-Häme	55	16	3	7	20	28	31	40	16	
Pirkanmaa	49	17	5	11	14	32	35	41	16	
Kymenlaakso	52	22	2	6	13	38	42	51	22	
Etelä-Karjala	39	14	-2	1	9	20	24	41	11	
Etelä-Savo	47	15	-8	-5	-11	30	29	40	7	
Pohjois-Savo	46	18	1	0	1	35	24	33	18	
Pohjois-Karjala	38	3	9	4	-1	29	19	22	19	
Keski-Suomi	53	18	6	12	5	38	26	39	31	
Etelä-Pohjanmaa	50	19	2	5	11	30	29	39	11	
Pohjanmaa	44	18	1	5	21	36	23	30	32	
Keski-Pohjanmaa	55	22	15	14	12	41	23	25	21	
Pohjois-Pohjanmaa	49	20	5	6	8	29	33	38	9	
Kainuu	39	14	-5	9	2	45	29	41	23	
Lappi	56	25	2	1	-2	39	38	33	26	
KOKO MAA	50	18	4	9	11	33	32	39	19	

¹ Saldoluku on suhdannekysymysten positiivisista ja negatiivisista vastauksista laskettu prosenttilukujen erotus. (Esimerkiksi: Pk-yritysten yleiset suhdannenäkymät seuraavan vuoden aikana paranevat 39 %, huononevat 9 %, saldoluku = + 30 %).

Investoinnit

Koko maassa pk-yritysten investointiodotukset ovat laskeneet vuoden 2006 syksystä pk-yritysbarometrin saldoluvun ollessa +4. Alueittain tarkasteltuna investointien arvon nousua odottavien osuus on jonkin verran keskimääräistä korkeampi Keski-Pohjanmaalla, Satakunnassa ja pääkaupunkiseudulla toimivissa pk-yrityksissä. Vähiten investointien arvon nousua odotetaan Etelä-Savon ja Kainuun alueilla.

Pk-yritysten rahoitus

Seuraavan vuoden aikana ulkoista rahoitusta aikoo hankkia neljännes (25 %) koko maan pk-yrityksistä. Alueittain tarkasteltuna suhteellisesti eniten ulkoista rahoitusta seuraavan vuoden aikana aikovat ottaa Uudellamaalla, Satakunnassa, Kainuussa ja Etelä- sekä Keski-Pohjanmaalla toimivat pk-yritykset. Useimmiten ulkoista rahoitusta aiotaan ottaa käyttöpääomaksi sekä kone- ja laitelaaajennusinvestointeihin sekä yrityksen kehittämishankkeisiin. Käyttöpääomaksi ulkoista rahoitusta aikovat ottaa eniten Päijät-Hämeessä, Pohjois-Pohjanmaalla, Helsingissä ja Etelä-Savossa yritykset. Kone- ja laitelaaajennusinvestointeihin ulkoista rahoitusta aikovat ottaa eniten Kanta-Hämeessä, Keski-Suomessa, Etelä-Karjalassa ja Satakunnassa toimivat yritykset. Useimmiten ulkoista rahoitusta aiotaan hakea pankista ja Finnveralta.

Pk-yrityksistä yhdeksän prosenttia aikoo hakea rahoitusta pääomasijoittajilta. Keskimääräistä enemmän rahoitusta pääomasijoittajilta aikovat hakea Helsingin, pääkaupunkiseudun ja Kainuun pk-yritykset.

Pk-yritysten laajentuminen

Pk-yrityksistä 4 prosenttia ilmoittaa aikovansa perustaa tytäryhtiön ulkomaille seuraavan kolmen vuoden aikana ja 6 prosenttia puolestaan aikoo perustaa tytäryhtiön kotimaahan. Viideosa yrityksistä on pyrkinyt kasvamaan kansainvälistymällä. Pääkaupunkiseudun ja Helsingin pk-yritykset ovat keskimääräistä enemmän laajentumassa ulkomaille. Suurimmat ongelmat kansainvälistymisessä ovat liittyneet kysyntään ja myyntiorganisaation rakentamiseen. Yrityksistä kotimaassa seuraavan kolmen vuoden kuluessa harkitsee 7 prosenttia ja ulkomailla 1 prosentti. Kaksi kolmesta näistä aikoo löytää myyntikohteen yrittäjäkollegojen ja reilu kolmannes asiakaskontaktien kautta.

Pk-yritysten kehittämistarpeet

Koko maan tuloksia tarkasteltaessa pk-yrityksillä on eniten kehittämistarvetta markkinoinnissa ja myynnissä sekä henkilöstön kehittämisessä ja koulutuksessa. Markkinoinnin ja myynnin osalta eniten kehittämistarvetta on Pohjanmaalla, pääkaupunkiseudulla ja Kanta-Hämeessä. Henkilöstön kehittämis- ja koulutustarvetta on eniten Pohjois-Pohjanmaan ja Etelä-Karjalan pk-yrityksissä.

Pk-yritysten kehittämisen pahimmat esteet

Pk-yritysten kehittämisen pahimmat esteet liittyvät koko maassa tyypillisimmin resurssitekijöihin ja kilpailutilanteeseen. Kilpailutilanteeseen liittyvien tekijöiden osalta pahin kehittämisen este on kireä kilpailutilanne. Resurssitekijöistä kehittämisen pahimmiksi esteiksi koetaan ammattitaitoisen työvoiman saatavuus.

Rahoitus on kehittämisen pahimpana esteenä kahdeksalle prosentille koko maan pk-yrityksistä. Alueellisesti tarkasteltuna Pääkaupunkiseudulla ja Kanta-Hämeessä

toimivat pk-yritykset kokevat rahoituksen jonkin verran suuremmaksi kehittämisen esteeksi kuin koko maan pk-yritykset keskimäärin. Rahoituksen saatavuuden kokevat esteeksi muita useammin pääkaupunkiseudun ja rahoituksen hinnan Kanta-Hämeen pk-yritykset. Vakuuksien puute koetaan muuta maata suuremmaksi esteeksi Päijät-Hämeessä, Pohjanmaalla ja Kainuussa.

Pk-yritysten työllistämisen esteet

Työvoiman saatavuus, kysynnän riittämättömyys tai epävakaisuus ja työn sivukulut koetaan suurimmiksi työllistämisen esteiksi niiden pk-yritysten keskuudessa, joilla on tarve työllistää. Työvoiman saatavuus on keskimääräistä suurempi este Etelä-Karjalan, Kymenlaakson, pääkaupunkiseudun, Uudenmaan, Pohjanmaan ja Keski-Suomen pk-yrityksissä. Kysynnän riittämättömyys on keskimääräistä suurempi este Helsingissä, Kanta-Hämeessä, Pohjois-Savossa ja Lapissa. Työn sivukulut koetaan puolestaan keskimääräistä suurempana esteenä erityisesti Päijät-Hämeessä, Kainuussa, Keski-Pohjanmaalla ja Etelä-Pohjanmaalla.

Yrittäjyysilmapiiri ja elinkeinoilmasto

Yrittäjyysilmapiirin osatekijöistä oma kokemus ja kansalaisten suhtautuminen yrittäjyyteen koetaan positiivisiksi. Julkisen vallan toimet arvioidaan selkeästi negatiiviseen sävyyn. Kokonaisindeksillä mitattuna yrittäjyysilmapiiriin ovat tyytyväisimpiä Lapissa, Pohjois-Savossa, Pohjois-Karjalassa, Etelä-Pohjanmaalla ja Etelä-Savossa toimivat yritykset. Tyytymättömiä puolestaan ovat Kanta-Hämeen, Kymenlaakson ja Satakunnan alueilla toimivat pk-yritykset.

Pk-yritysten tyytyväisyys sijaintikuntaan elinkeinon harjoittamisen näkökulmasta on alueellisesti lähes syksyn 2006 tasolla. Tyytyväisimpiä pk-yritykset ovat viihtyisyyteen asuinalueena ja liikenneyhteyksiin. Tyytymättömiä ollaan sopivan työvoiman saatavuuteen, sijaintikunnan ja yrityksen väliseen yhteistyöhön ja elinkeinopolitiikkaan kokonaisuudessaan.

Pk-yritysten kasvuhakuisuus

Voimakkaasti tai mahdollisuuksien mukaan kasvuhakuisia pk-yrityksiä on koko maassa 49 prosenttia. Vastaajista 16 prosentilla ei ole lainkaan kasvutavoitteita. Kasvuhakuisuus on hieman laskenut syksyn 2006 tasosta. Suhteellisesti enemmän näitä yrityksiä on Lapissa, Pohjanmaalla, pääkaupunkiseudulla, Satakunnassa ja Keski-Suomessa. Toiminnan loppumista ennakoivia pk-yrityksiä on suhteellisesti eniten Kymenlaaksossa, pääkaupunkiseudulla ja Pohjois-Savossa. Koko maassa toiminnan loppumista ennakoi kaksi prosenttia pk-yrityksistä.

Kasvuhakuisten yritysten tärkeimmät kasvukeinot ovat uusien tuotteiden kehittäminen, myyntiin ja markkinointiin panostaminen kotimaassa sekä verkostoituminen.

Sukupolvenvaihdokset

Koko maan osalta noin joka viidennessä pk-yrityksessä on odotettavissa sukupolven- tai omistajanvaihdos lähimmän viiden vuoden sisällä. Alueellisesti tarkasteltuna Etelä-Karjalassa, Päijät-Hämeessä, pääkaupunkiseudulla ja Pohjois-Karjalassa on odotettavissa suhteellisesti eniten sukupolvenvaihdoksia lähimmän viiden vuoden aikana.

Pk-yritysten kasvun edellytykset ja innovaation esteet

Yritysten kasvun kannalta tärkeimpinä tekijöinä pidetään yritysten ja yrittäjien verotuksen kehittämistä ja työllistämisen helpottamista alentamalla työnantajan sopimusriskiä. Yritys- ja ansiotuloverokantojen alentaminen ovat vastaajien mielestä selvimmät verotuksen muutostarpeet. Harjoittelijoiden palkkaaminen ja työelämän laatuun panostaminen ovat keinoja, joita pk-yrityksissä ollaan eniten valmiita tekemään työvoiman saannin varmistamiseksi.

Innovaatiotoiminnan kannalta pk-yrittäjät pitävät kaikkein ongelmallisimpana resurssipulaa, kuten ajan ja sopivien henkilöiden puutetta.

